

Muutoksen äärellä

Muutos avaa useimmiten mahdollisuuksia kasvuun ja kehittymiseen. Se mahdollistaa uudenlaisia näkökulmia ja ratkaisuja mutta voi olla myös haastavaa. Muutos voi olla erityisen kuormittava, jos se tulee odottamatta. Oppimisen tuen muutos on nyt ovella. Sitä on valmisteltu suhteellisen nopealla aikataululla, ja valmistautumisaika jää niin kunnilla, kouluilla kuin opettajillakin suhteellisen lyhyeksi. Myös yliopiston opettajankouluttajat ovat uuden äärellä. Miten kouluttaa tulevia opettajia ja erityisopettajia oppimisen tuen uudistukseen, joka on itsellekin vielä melko vieras ja tulkinnanvarainen?

Me yksilöt reagoimme muutoksiin eri tavoin. Osa meistä innostuu, osa huolestuu, stressaantuu tai ärtyy. Muutokseen liittyy usein muutosvastarinnaksi nimettyä muutoksen tai siihen valmistautumisen vastustusta. Jollain meistä se voi tarkoittaa välinpitämättömyyttä, ”ei kiinnostu” ja jollain meistä asian torjumista, ”ei tämä tarkoita mitään minun elämässäni, aion jatkaa entiseen malliin”. Usein me emme vastusta itse muutosta, vaan sen vaikutuksia meidän omaan elämäämme. Myös oppimisen tuen muutos herättää meissä monenlaisia ajatuksia. Moni on tällä hetkellä huolestunut siitä, miten oppimisen tuen uudistus tulee vaikuttamaan oppilaiden tuen toteutumiseen ja opettajan työhön. Vaikka muutos on myös myönteinen mahdollisuus, liittyy siihen aina paljon epävarmuutta. On luonnollista, että opettajat pohtivat esimerkiksi sitä, miten ja minkälaisena oppimisen tuki jatkossa toteutuu tai sitä, kenen vastuulla tuen toteuttaminen kulloinkin on. Toisaalta muutoksen odotetaan tuovan myös tervetulleita uudistuksia ja selkeyttävän oppimisen tuen käytäntöjä. Lakiteksti ja päivitetyt perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet tarjoavat uudistuksen viitekehyksen ja reunaehdot mutta syksy ja lähivuodet näyttävät, mitä uudistus käytännössä tarkoittaa oppilaan ja opettajan arjessa.

Tässä numerossa artikkelit käsittelevät ajankohtaisesti sekä erityisopettajan työnkuvan jäsentymistä että maahanmuuttotustaisten oppilaiden oppimisen ja koulunkäynnin tuen muutoksia oppimisen tuen uudistuessa, kasvatustieteen ja koulutusoikeuden näkökulmia inklusioon ja oppilaan osallisuuteen, varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien kokemuksia Ihmeelliset vuodet -ryhmänhallintamenetelmän vaikutuksista sekä alakouluikäisten lasten aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön diagnooseja Suomessa. Lisäksi löydät lehtemme sivuilta itsearviointityökalut ja suositukset opiskeluhoollon monialaiseen yhteistyöhön. Mukavia lukuhetkiä!

Minna Kyttälä,

päätoimittaja

*Erityispedagogiikan professori
Turun yliopisto*